

панско то наследство, на съверо-истокъ се породила оште по-трайна Велика Съверна война.

Швеция и съюзъ на три тѣ държави. Въ врѣме то на синътъ на Карла X, *Карлъ XI* (1660—1697), Швеция сполучила да дойде малко на себе си и да се оправи отъ прѣжни ти съсипателни войни. Карлъ XI билъ строгъ и много пестовенъ кралъ. За да помогне на осиромашала та хазна, той отсѣклъ да се отнемать отъ шведски ти боляре ония държавни земи, што тии завладѣли, кога царовали прѣдшественици ти му. Боляре ти много се противили на кралъ тѣ за това нѣшто; нѣ другити съсловия го поддържали на съборъ тѣ. Отсѣкло се да земать да испитовать работа та, и които земи не се докажатъ, че са болярски, да се върнатъ на царшина та. Това връщаніе на земи ти (*редукция*), което ставало много строго, съсипало мнозина отъ боляре ти и тии страшно се наежили противъ кралъ тѣ. Карлъ XI все странилъ отъ война, нѣ се грижилъ за безопасностъ та на държава та, та уредилъ войска та и уголѣмилъ флота та. Кога умрѣлъ Карлъ XI, Швеция безъ противорѣчие захватала първо място въ съверо-источна Европа; нейни ти владовища обемали тако — речи всички

Кенигсбергъ; най-забѣлѣжително негово списание е „Критика на чистий разумъ“.

Въ XVIII вѣкъ въ Германия и въ други страни на Европа се распространило общество то на *франкмасони* (което значи: „свободни каменаре“). Тии съставяли въ различни мѣста масонски общества или *ложи*, и казовали, че тѣхна първа цѣлъ е да праветь добро и да утвѣрдявать людете ти въ духъ тѣ на истинна та християнска вѣра; нѣ тии работили и учили много скришно, и много пъти държави ти се плашили да нѣматъ тии нѣкакви политически намѣрения.

Въ същото врѣме много напрѣднала и свирнята въ Германия; между германски ти съчинителе (композитори) първи били Хайднъ и Моцартъ.